

Fakta om natur- og miljøklager

Sådan fungerer klagesystemet

Klagesystemet er en integreret del af dansk natur- og miljølovgivning og en del af den værdikæde der handler om god håndhævelse og forståelse for lovgivningen.

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelser tillægges desuden betydning for den løbende fortolkning af lovgivningen og dermed for, om lovgivningen virker efter hensigten. Dermed bidrager de tabte sager også til helheden.

I forbindelse med debatten om strukturreformen blev klagesystemet og organisationernes indsats flere gange fremhævet af regeringen, som garanten for at reformens omfattende decentralisering af opgaverne til kommunerne ville være uproblematisk. Tilsvarende fremhæver miljøministeriets såkaldte "sektoranalyse" klagesystemets betydning for retssikkerhed og ensartet forvaltning landet over.

Tidligere miljøministre, herunder Connie Hedegaard og Karen Elleman, har understreget behovet for at inddrage befolkningen i naturforvaltningen som frivillige naturvogtere. Og det er netop det arbejde, de grønne organisationer udfører systematisk og lokalt hvor tingene sker.

Derfor klager vi

Så sent som i 2013 anbefalede Natur- og Landbrugskommissionen at give naturen et markant løft.

Men allerede i 2001 fastslog det bredt sammensatte "Wilhjelmudvalg" at: "kvaliteten af Danmarks natur har aldrig været så ringe som nu". Den udvikling har Danmark forpligtet sig til at vende i løbet af få år – i forhold til FN-konventionen om biologisk mangfoldighed, og i forhold til EU, hvis direktiver stiller krav om "gunstig bevaringsstatus" og "god økologisk tilstand".

Set i forhold til samfundets forholdsvis beskedne indsats for at genoprette tabte natur- og miljøværdier har de tusindvis af enkeltafgørelser som primært kommunerne træffer, meget stor betydning for naturen og miljøet.

De handler ikke om flotte visioner om ny natur og snore der skal klippes over, men om at passe på den natur vi har – mens vi har den – og sikre mulighederne for at opleve den. Hver for sig syner enkeltafgørelserne måske ikke af meget, men tilsammen kan de udgøre forskellen mellem fremgang og tilbagegang.

Det koster klageindsatsen for Danmarks Naturfredningsforening

De fleste klager koster 500 kr. i "klagesagsgebyr".

Danmarks Naturfredningsforening investerer tusindvis af frivillige timer og flere millioner kroner hvert år i arbejdet med sagerne – dem der aldrig blev til en klage, de vundne og de tabte - mere end 10.000 kr. for hver sag.

Så meget klager Danmarks Naturfredningsforening

På årsbasis forholder Danmarks Naturfredningsforening sig rundt regnet til 15.000 afgørelser og planer. Dokumenterne systematiseres og lægges på foreningens intranet. Her vurderes de af lokale aktive bosiddende i den pågældende kommune, og efter behov i et samspil med ansatte specialister.

De ca. 15.000 afgørelser resulterede i 2015 i 198 påklagede sager.

Af 184 afgjorte klager i 2015 blev 100 vundet eller delvist vundet, 63 tabt og 21 ikke realitetsbehandlet – altså medhold i 61 % af de realitetsbehandlede klager. Scoringsprocenten svarer til resultaterne fra de foregående år.

Natur- og Miljøklagenævnet modtog i 2014 i alt 2002 klager, jf. nævnets nyeste årsrapport. Danmarks Naturfredningsforening klager udgør derfor kun en lille del af nævnets samlede sagsmængde. Vi har til gengæld en høj "scoringsprocent" - hvis vi sammenligner med den gennemsnitlige score for de klager Natur- og Miljøklagenævnet behandler: I 2014 gav nævnet medhold i 30 % af klagerne, ikke-medhold i 50 % af klagerne og afviste 20 % af klagerne (herunder 5 % gebyrafvisning).

Hvem klager ellers?

De fleste sager indbringes af lodsejere, naboer eller andre med personlig interesse i sagerne. Staten er også klageberettiget, men det er påfaldende, at kun et fåtal af de sager hvor miljøorganisationernes sager har påvist fejl i de kommunale afgørelser, er påklaget af staten.

Internationalt forbillede

I juni 1998 underskrev 34 nationer på dansk initiativ Århuskonventionen. Den forpligter blandt andet til at sikre borgere og miljøorganisationer "Access to justice".

Det tolker vi i Danmark som uhindret adgang til at indbringe sager for klagenævnene – i stedet for tidskrævende og dyre sager ved de egentlige domstole. I den sammenhæng er det trist, at regeringen som en del af vækstplanen fra november 2015 igen arbejder på at øge klagegebyrerne.

Konstruktivt medspil

De grønne organisationer har medvirket til at indstillet 21 medlemmer til Natur- og Miljøklagenævns såkaldte visitationsudvalg.

Organisationernes medspil på linje med erhvervsorganisationernes er dermed anerkendt som en forudsætning for nævnets alsidige belysning af de sager der indbringes.

Dokumentation

I Danmarks Naturfredningsforening sætter vi en ære i transparens og dokumentation. Arbejdet med lokale sager dokumenteres løbende og årligt på: www.dn.dk/klagesager

Vundet eller tabt? Til gavn for naturen!

MKN-130-00007 : En udvidelse af landbrugsproduktionen og en stor gyllebeholder på kanten af Skjern Å – naturen oprettet for 283 mill. kr. En vundet sag til gavn for naturen.

NKN-131-00555 : Søen blev tømt for vand og opdyrket idet kommunen fastslog, at søen ikke var omfattet af naturbeskyttelsesloven. Denne beslutning kan ikke påklages – en tabt sag der afslørede lovens begrænsninger.

Danmarks Naturfredningsforening er den største frivillige natur- og miljøorganisation i Danmark. Vi er 125.000 medlemmer og har 95 lokalafdelinger landet over. I mere end 100 år har Danmarks Naturfredningsforening været naturens stemme. Vi kæmper for et bæredygtigt og grønt Danmark med en rig natur og et rent og sundt miljø til gavn og glæde for os alle – også i fremtiden. Danmarks Naturfredningsforening er ikke på finansloven, men finansierer vores virksomhed gennem medlemsbidrag, projektmidler og donationer | www.dn.dk